

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/204/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216217890
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2216217890.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1. E. H., nar. X.XX.XXXX, adresa Obec W. P., 2. L. P., nar. XX.X.XXXX, adresa R., P. XXXX/XA, o zaplatenie 12.161,28 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 15Csp/337/2016-238 zo dňa 15.3.2019 - voči zamietajúcemu výroku II., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súd prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo výroku II., včítane závislého výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania, **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaným 1 a 2 nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe, keď vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 2.511,34 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 336,59 eur a s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.511,34 eur od 30.09.2015 do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 70,- eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do vyrovnania tak, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietal.

I. Žalovaným 1/ a 2/ sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení ako mu vyplynuli z vykonaného dokazovania, že zmluvou o splátkovom úvere č. 0193373072 zo dňa 27.2.2009 právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným úver vo výške 12.500,- Eur. Úver mali žalovaní splatiť v 120 mesačných splátkach po 190,05 Eur, vždy k 20. dňu mesiaca, počnúc od marca 2009. Ročná percentuálna miera nákladov bola vyčíslená na 14,88% a výška úrokovej sadzby 13,10%. V zmysle bodu 7.6.1. písm. a) VOP (v spojení s čl. I bod 7 zmluvy o splátkovom úvere) v prípade existencie nedoplatku jednej splátky úveru trvajúcего viac ako 10 dní bola banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Listom zo dňa 30.9.2015 právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 29.9.2015 s poukazom na to, že žalovaní svoju zmluvnú povinnosť splácať úver formou splátok riadne a včas porušili a vyzval žalovaných na zaplatenie dlhu v celkovej výške 13.494,24 Eur do 15 dní od prevzatia oznámenia. Žalovaní do dnešného dňa uhradili celkovo sumu 9.988,66 Eur. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 bola pohľadávka voči žalovaným z titulu nesplateného úveru na základe úverovej zmluvy v

celosti postúpená na žalobcu. Žalobca si v predmetnom konaní uplatňuje tento postúpený nárok voči žalovaným, pozostávajúci z nesplatených 64 splátok úveru splatných od 20.11.2013 do 20.2.2019 v celkovej výške 12.161,28 Eur, z nezaplatených úrokov z omeškania zo splátok za obdobie od 20.11.2013 do 29.9.2015 vo výške 336,59 Eur a z úrokov z omeškania vo výške 8,05% ročne z dlžnej sumy 12.161,28 Eur od 30.9.2015 do zaplattenia. Ako to vyplýva z vyjadrení žalobcu z 5.10.2018 a 26.2.2019 v bode 5.2 Úverových podmienok bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté tzv. zložené úročenie úveru - kapitalizácia úrokov, v zmysle ktorého úroky a poplatky, ktoré neboli žalovanými uhradené včas, boli pripočítané v deň ich splatnosti k istine, čím s stali jej súčasťou a v ďalšom období boli úroky následne počítané z novej istiny. Týmto spôsobom sa nesplatené úroky a ďalšie poplatky pripočítavali k istine do prechodu pôvodného veriteľa na nový bankový systém, a to do 7.8.2011. V bode 5.2 Úverových podmienok bolo zároveň zmluvnými stranami dohodnuté, že pôvodný veriteľ všetky platby realizované žalovanými započítal najprv na príslušenstvo a potom na istinu pohľadávky. Uvedeným spôsobom bol pôvodným žalobcom ku dňu 31.07.2011 (č.l. 115) vypočítaný „nezaplatený zostatok istiny úveru“ vo výške 10.069,77 Eur tak, že zo súčtu čerpaných prostriedkov 12.500,- Eur, zaúčtovaných poplatkov s kapitalizáciou vo výške 293,91 Eur, zaúčtovaných riadnych úrokov s kapitalizáciou vo výške 3.792,16 Eur boli odrátané úhrady žalovaných na istinu vo výške 6.516,30 Eur. Zostatky čiastkových nárokov žalobcu z príslušenstva pohľadávky po ukončení uvedenej kapitalizácie riadnych úrokov a poplatkov a po započítaní súm úhrad na tieto čiastkové nároky žalobcu (č.l. 197, 111, a 16 spisu) predstavujú: nezaplatené poplatky vo výške 75,- eur, nezaplatený riadny úrok vzniknutý do predčasného zosplatenia úveru, t.j. do 29.9.2015 vo výške 3.033,51 Eur, zmluvné a zákonné úroky z omeškania vzniknuté do predčasného zosplatenia úveru, t.j. do 29.9.2015 v celkovej výške 436,61 Eur (všetky v tomto bode odôvodnenia podčiarknuté sumy predstavujú celkom sumu postúpenej pohľadávky 13.614,89 Eur podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok (č.l. 16 spisu). Z tejto sumy si žalobca uplatňuje v tomto konaní celkovo sumu 12.161,28 Eur titulom nezaplatených 64 splátok úveru splatných od 20.11.2013 do 20.2.2019, sumu 336,59 Eur titulom nezaplatených úrokov z omeškania zo splátok za obdobie od 20.11.2013 do 29.9.2015 (deň predčasného zosplatenia) a nevyčíslené úroky z omeškania vo výške 8,05% ročne z dlžnej sumy 12.161,28 Eur od 30.9.2015 do zaplattenia.

3. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe ust. § 52 ods. 1, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1 a 2 OZ (zák. č. 40/1964 - Občiansky zákonník - ďalej len OZ), § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (zák. č. 513/1991 Zb.), § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., § 4 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), s použitím § 290 CSP.

4. Prvoinštančný súd ustálil, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané a nebolo medzi stranami sporné, že predložená zmluva bola uzatvorená platne, má písomnú formu a všetky jej náležitosti sú na listinách, ktoré tvoria súčasť zmluvy, pričom na základe tejto zmluvy bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 12.500,- eur. Žalovaní do dnešného dňa uhradili na predmetný úver celkovo sumu 9.988,66 eur (napr. č.l. 111 spisu). V zmysle bodu 7.6.1. písm. a) VOP v spojení s čl. I bod 7 zmluvy o splátkovom úvere vyhlásil právny predchodca žalobcu listom zo dňa 30.09.2015 mimoriadnu splatnosť úveru k 29.09.2015, a to z dôvodu že si žalovaní riadne a včas neplnili svoju zmluvnú povinnosť splácať úver. Na žalobcu bola následne zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 postúpená pohľadávka pôvodného veriteľa (Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava) voči žalovaným, pozostávajúca z čiastkových nárokov bližšie špecifikovaných v odseku 3 odôvodnenia rozsudku. Po vykonaní dokazovania dospel súd k záveru, že žalobcovi je možné po posúdení predmetnej veci z hľadiska preukázania skutkových tvrdení žalobcu, ako aj z hľadiska možného právneho posúdenia žalobcom tvrdeného skutkového stavu, priznať iba sumu 2.511,34 eur, a to titulom nesplateného zvyšku istiny úveru (12.500,- eur - 9.988,66 eur), po započítaní všetkých doterajších úhrad žalovaných výlučne na istinu úveru, pretože v konaní nebol skutkovo preukázaný iný platne dohodnutý a všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa dovolený spôsob započítavania jednotlivých úhrad na istinu úveru, úroky a poplatky s tým, že by sa istina mala pripočítaním vždy aktuálne dlžného príslušenstva zvyšovať a takto vytvorená istina by sa mala ďalej úročiť.

5. Ako to vyplýva z vyjadrení žalobcu z 5.10.2018 a 26.2.2019, v bode 5.2 Úverových podmienok malo byť medzi zmluvnými stranami dohodnuté tzv. zložené úročenie úveru - kapitalizácia úrokov, v zmysle ktorého zmluvne dohodnuté úroky a poplatky, ktoré neboli úhradami realizovanými žalovanými uhradené včas, boli pripočítané v deň ich splatnosti k istine, čím s stali jej súčasťou a v ďalšom období boli úroky následne počítané z novej istiny. Týmto spôsobom sa nesplatené úroky a ďalšie poplatky pripočítavali k istine do prechodu pôvodného veriteľa na nový bankový systém, a to do

7.8.2011. V bode 5.2 Úverových podmienok malo byť zároveň zmluvnými stranami dohodnuté, že pôvodný veriteľ všetky platby realizované žalovanými započítal najprv na príslušenstvo a potom na istinu pohľadávky. Predmetné úverové podmienky žalobcu neboli počas celej doby konania predložené, a to ani na výzvu súdu pri odročení pojednávania v termíne 25.1.2019, ktorou súd žalobcu dodatočne vyzval, aby v určenej lehote doplnil, z ktorého dokumentu a jeho ustanovenia, ako aj zákonnej úpravy, pôvodný veriteľ uskutočňoval kapitalizáciu riadnych úrokov a poplatkov, t.j. pripočítaval ich k istine a takto vytvorenú novú istinu opäť zúročil, ako aj výpočty v ktorých žalobca uvedie všetky čiastkové sumy, ktoré vznikli z ďalšieho úročenia uvedeným spôsobom vykonaného zaúčtovania kapitalizovaných riadnych úrokov a poplatkov pri jednotlivých platbách žalovaných, a to spolu s uvedením ich celkového súčtu, ako aj výšku úrokov z omeškania uplatnených z týchto súm, resp. z ich súčtu, a s uvedením, v akej celkovej výške boli na uvedené sumy započítané platby žalovaných. Uvedeným spôsobom bol pôvodným žalobcom ku dňu 31.7.2011 (č.l. 115) vypočítaný „nezaplatený zostatok istiny úveru“ vo výške 10.069,77 Eur tak, že zo súčtu čerpaných prostriedkov 12.500,- Eur, zaúčtovaných poplatkov s kapitalizáciou vo výške 293,91 Eur, zaúčtovaných riadnych úrokov s kapitalizáciou vo výške 3.792,16 Eur boli odrátané úhrady žalovaných na istinu vo výške 6.516,30 Eur. Tento výpočet mal byť výsledkom dojednaní v bode 5.2 Úverových podmienok, ktoré však neboli v konaní predložené, čím nebola preukázaná ani skutková opodstatnenosť takého výpočtu „novej istiny“ vytvorenej aj z kapitalizovaných riadnych úrokov a poplatkov, následne zúročených spolu s pôvodnou istinou, t.j. vôbec existencia takej dohody zmluvných strán. Taktiež nebola preukázaná skutková opodstatnenosť spôsobu započítavania všetkých úhrad žalovaných najprv na príslušenstvo a potom na istinu pohľadávky podľa toho istého bodu 5.2 Úverových podmienok, t.j. vôbec existencia takej dohody zmluvných strán (všetko tvrdenia žalobcu v podaní z 26.2.2019 č.l. 198). Súd pritom výzvami (vrátane výzvy z 25.1.2019) požadoval od žalobcu spresnenie, vysvetlenie a doplnenie jeho skutkových tvrdení, aby bolo možné riadne identifikovať a následne riadne posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku v celom rozsahu, t.j. všetkých čiastkových nárokov. V nadväznosti na žalobcom poskytnuté vysvetlenia a špecifikácie súd napokon považoval podanú žalobu za úplnú a zrozumiteľnú z pohľadu opisu podstatných a rozhodujúcich skutkových tvrdení, ako i podstatných náležitostí podania vo veci samej (§ 127, § 129, § 132, § 150 CSP), pričom ďalšou výzvou na doloženie chýbajúcich úverových podmienok (bod 5.2), by už súd neprimerane nahrádzal aktivitu žalobcu a porušil by základný princíp rovnosti sporových strán (pri tejto výzve by už totiž nepožadoval chýbajúce náležitosti neúplného návrhu alebo ďalšie skutkové tvrdenia na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností, ale ďalšie, resp. iné dôkazy potrebné pre zabezpečenie možného procesného úspechu žalobcu). Neunesenie dôkazného bremena, a to predložením uvedených úverových podmienok, je preto dôvodom pre meritórne zamietnutie predmetnej žaloby v rozsahu nad v prvom výroku priznanej časti uplatneného nároku žalobcu. Z uvedených dôvodov súd nemohol vychádzať z výpočtov žalobcu pri započítavaní (a spôsobe započítavania) úhrad žalovaných na jednotlivé čiastkové nároky žalobcu, ďalej ani z výpočtov ohľadom vytvorenej novej „istiny“, ktorej nezaplatený zostatok mal byť ku dňu 31.7.2011 (č.l. 115) vo výške 10.069,77 Eur, ktorá suma bola potom základom aj pre vypočítanie ďalších čiastkových nárokov žalobcu v následnom období, za stáleho používania totožného spôsobu započítavania aj ďalších (omeškaných) úhrad žalovaných na jednotlivé čiastkové nároky žalobcu (napr. podanie z 26.2.2019 - č.l. 194 a nasl.).

6. Na základe uvedeného, keď žalobca v konaní nepreukázal správnosť jeho výpočtov pri vytvorení súm jednotlivých čiastkových nárokov spolu v uplatnenej výške 12.161,28 Eur, pričom prípadné výpočty pri inom spôsobe úročenia čiastkových nárokov a započítavania úhrad žalovaných žalobca neposkytol, a to ani na výzvu súdu (viď výzvu z 25.1.2019), a ani nebolo možné ich zistiť výlučne len zo žalobcových podaní bez neprípustného dotvorenia skutkového stavu bez predložených dôkazov, súd žalobcovi mohol priznať len sumu 2.511,34 Eur, a to titulom nesplateného zvyšku istiny úveru (12.500,- Eur - 9.988,66 Eur), po započítaní všetkých doterajších úhrad žalovaných výlučne na istinu úveru, čo bolo možné urobiť aj na základe doteraz zisteného skutkového stavu. Súd žalobcovi zároveň priznal aj uplatnené úroky z omeškania zo splátok za obdobie od 20.11.2013 do 29.9.2015 (deň predčasného zosplatenia úveru) vo výške 336,59 Eur, keď žalovaní sa nepochybne dostali do omeškania s platením splátok od 20.11.2013 (celkovo bolo žalovanými uhradených 9.988,66 Eur : 190,05 Eur ako suma riadnej mesačnej splátky = 52,55 mesiacov, čo už nepochybne uplynulo od začatia splácania úveru v marci 2009 do novembra 2013), ako aj ďalšie úroky z omeškania vo výške 8,05% ročne z priznanej istiny 2.511,34 eur od 30.9.2015 do zaplatenia, tak ako to vyplýva z výroku I rozsudku. Vzhľadom na to, že žalovaní 1/ a 2/ sú solidárnymi dlžníkmi, súd ich zaviazal na uvedené plnenie spoločne a nerozdielne. Súd žalovaným podľa § 232 CSP povolil splácať predmetný dlh v splátkach mesačne po 70,- Eur s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Finančné a zárobokové

pomery žalovaných súd zistil jednak z tvrdení žalovanej 2/ (viď jej prednes na pojednávaní) a jednak z odpovedí z lustrácie v Sociálnej poisťovni, ktoré sú v súlade s tvrdeniami žalovanej 2/, keď podľa týchto odpovedí žalovaní dlhodobo nemajú žiadne príjmy zo zamestnania či z obdobného pracovného vzťahu. Vzhľadom na takto zistené príjmy žalovaných, zohľadňujúc pritom na jednej strane nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej 2/, avšak na druhej strane aj oprávnený záujem žalobcu na zaplatení jeho splatnej pohľadávky, s prihliadnutím na jej celkovú výšku a vyjadrenie žalobcu, že súhlasí s prípadnými splátkami rozvrhnutými max. na 3 roky, súd dospel k záveru, že je možné považovať výšku mesačnej splátky 70,- Eur za primeranú zisteným finančným a zárobkovým pomerom žalovaných, ako aj celkovým okolnostiam tohto konkrétneho prípadu (istina bude takto zaplatená do 3 rokov), pričom splácanie priznanej sumy nižšou sumou by nebolo v daných súvislostiach opodstatnené. Súd zároveň z tých istých dôvodov žalobu vo zvyšnej časti zamietol (výrok II).

7. Súd prvej inštancie doplnil, že aj keby žalobca v konaní riadne preukázal existenciu uvedených dojednaní zmluvných strán v bode 5.2 Úverových podmienok, tieto dojednania by musel podrobiť právnomu posúdeniu, t.j. skúmaniu z toho hľadiska, či sa nejedná o neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka, resp. či by nebolo nutné v spojení s takými dojednaniami vysloviť záver o absencii niektorých podstatných obsahových náležitostí zmluvy, napr. náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spočívajúcej v uvedení výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako aj náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. h) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch - ročná úroková sadzba. To všetko z dôvodu, že po pripočítaní dlžného príslušenstva k istine sa ďalej úročí nielen istina v pravom slova zmysle (teda reálne vyčerpaná suma úveru), ale úročí sa aj samotný úrok a úrok z omeškania. Týmto spôsobom dochádza k exponenciálnemu rastu úroku. To znamená, že skutočný úrokový výnos veriteľa (a tým aj reálna úroková sadzba úveru) je podstatne vyšší než deklaruje samotná zmluva. Takýto spôsob kapitalizácie teda pre spotrebiteľa robí úročenie neprehľadným a nepredvídateľným, pretože na rozdiel od deklarovanej úrokovej sadzby v základných podmienkach zmluvy môže reálna úroková sadzba byť vyššia v prospech veriteľa. Spotrebiteľ pritom pri uzatváraní zmluvy nemá dôvod takúto formu zvyšovania úrokovej sadzby predpokladať, pokiaľ mu je v základných podmienkach prezentovaná určitá výška úrokovej sadzby (pozri napr. rozsudok OS DS č.k. 16C/41/2016-89, zo dňa 23.9.2016 - rozsudok KS TT sp. zn. 25Co/56/2017 zo dňa 21.3.2018, ku kapitalizácii príslušenstva ďalej pozri napr. uznesenie KS TT sp. zn. 23Co/69/2013 zo dňa 27.11.2013). V dôsledku uvedeného by teda bol opodstatnený záver, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) a h) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ by tieto údaje jednoznačne nevyplývali z textu zmluvy o úvere, bolo by potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, pretože spôsob započítavania jednotlivých splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky a ročná úroková sadzba úveru sú aj ukazovateľmi výhodnosti úveru, pričom neuvedenie týchto náležitostí v zmluve objektívne spochybňuje možnosť žalovaných ako spotrebiteľov posúdiť rozsah podstatných zložiek ich záväzkov z úveru (istina, jej amortizácia, úroky, iné poplatky), a to v jednotlivých časových úsekoch splácania úveru (splácanie častí istiny, úrokov a poplatkov v konkrétnych splátkach vrátane prvej presne časovo neurčenej splátky). Pre absenciu uvedených, povinných obsahových náležitostí zmluvy, by bolo potrebné predmetný spotrebiteľský úver považovať za úver bez poplatkov a bez úrokov v súlade s cit. ust. § 4 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

8. K prípadnému dojednaniu o práve veriteľa započítať všetky platby realizované žalovanými najprv na príslušenstvo a potom na istinu pohľadávky, súd prvej inštancie poukázal na to, že napr. Krajský súd v Žiline vo svojom rozhodnutí vo veci sp. zn. 5Co/611/2014 uviedol, že žalobca tým, že svoje jednostranne stanovené zmluvné podmienky obsiahnuté aj v Úverových podmienkach ponechal v platnosti v nezmenenej podobe aj po 1.1.2008 (na právne vzťahy vzniknuté po uvedenom dátume), spôsobil stav, že daná úprava postupu splácania jednotlivých zložiek záväzku, obsiahnutá v bode 5.2 Úverových podmienok, bola výrazne nevýhodnejšia vo vzťahu k žalovaným oproti situácii, aká by bola, ak by v Úverových podmienkach nebola obsiahnutá, pretože ak by žalovaní výslovne neurčili inak, ich splátky by musel postupca započítavať v prvom rade na istinu (ktorá sa stále úročí, teda navyšuje sa o dojednané úroky z úveru a v prípade omeškania o úroky z omeškania) a nie na príslušenstvo pohľadávky, ktoré ako také zásadne úročeniu nepodlieha. Postupcom v Úverových podmienkach jednostranne stanovený spôsob započítavania splátok, resp. čiastočných plnení najprv na príslušenstvo pohľadávky a až na poslednom mieste na samotnú pohľadávku výrazne navyšuje náklady spotrebiteľa spojené s úverom oproti situácii, ak by sa jeho platby použili v súlade s úpravou obsiahnutou v § 566 ods. 2 OZ a

spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Existujúca zákonná úprava účinná už v čase uzavretia zmluvy a stanovujúca vyššie uvedené poradie uspokojovania pohľadávky a jej príslušenstva pri čiastočnom plnení záväzku, je teda zameraná výrazne prospotrebitel'sky. Iba ak dlžník prejaví vôľu, aby poradie uspokojovania pohľadávok (jeho záväzkov) bolo iné, spravuje sa toto poradie jeho vôľou a potom je také, aké určí (bez ohľadu na vôľu veriteľa).

9. Prvoinštančný súd pokračoval, že v dôsledku skutkového nepreukázania platne dohodnutej dohody o kapitalizácii príslušenstva pohľadávky a možnosti jej pripočítania k istine úveru a ďalšieho úročenia toho súčtu, ako aj v dôsledku nepreukázania dohodnutého a všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa dovoleného spôsobu započítavania jednotlivých úhrad najprv na príslušenstvo úveru a potom na jeho istinu, nebolo v danom prípade možné zistiť ani to, v akej skutočnej výške by bol celkový dlh žalovaných ku dňu oznámenia veriteľa o predčasnej splatnosti z 30.9.2015 a z akých zostatkov čiastkových nárokov žalobcu by skutočne pozostával, a či by tak vôbec boli splnené podmienky pre také vyhlásenie predčasnej splatnosti podmienky podľa § 565 Občianskeho zákonníka a pre následné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. To isté by platilo aj v prípade prípadných záverov o existencii neprijateľných podmienok v úverovej zmluve a bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

10. Pokiaľ ide o žalobcom uplatňované riadne úroky vzniknuté po predčasnom zosplatnení úveru (jeho tvrdenie, že si uplatňuje 64 nesplatených splátok úveru splatných od 20.11.2013 do 20.2.2019, t.j. aj splátky po 29.9.2015), bez ohľadu na vyššie uvedené závery, súd prvej inštancie mal tiež za to, že tieto úroky by nebolo možné priznať ani z ďalšieho dôvodu. Podľa jeho názoru totiž z ust. § 502 a § 503 Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Veriteľovi teda patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného zosplatnenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998). Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14).

11. Ak existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava pri spotrebiteľskom vzťahu pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, resp. taká zmluvná úprava je taktiež na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo takú zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014).

12. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovení § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1, 2 CSP, pričom dospel k záveru, že žalovaní by mali nárok na náhradu (pomernej časti) trov konania podľa ich väčšieho úspechu vo veci v porovnaní so žalobcom, avšak nakoľko žalovaným preukázateľne žiadne trovy v konaní nevznikli, súd im z dôvodu hospodárnosti konania nárok na náhradu trov konania podľa uvedených ustanovení nepriznal (výrok III).

13. Proti tomuto rozsudku výslovne v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (o zaplatenie 9.649,94 Eur s príslušenstvom) podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie podľa neho vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom si zároveň vyčíslil náhradu trov odvolacieho konania.

14. V úvode tvrdil, že pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 13.614,89 Eur a pozostávala z istiny 10.069,77 Eur, z riadneho úroku 3.033,51 Eur, z úroku z omeškania 436,61 Eur a z poplatkov vo výške 75,- Eur. Žalobca si v konaní uplatnil splátky úveru splatné od 20.11.2013 do 20.2.2019 v počte 64,- Eur a v celkovej výške 12.161,28Eur. Odkázal na zápisnicu z pojednávania dňa 25.1.2019, kedy žalovaná uviedla, že čerpanie úveru vo výške 12.500,- Eur, ako ani stav a počet platieb tak, ako to žalobca vo svojich vyjadreniach uvádza, nepopiera. Následne poukázal na ust. § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 CSP. Zdôraznil, že žalobcom tvrdené skutkové tvrdenia neboli počas celého

konania protistranou žiadnym spôsobom popreté. Žalovaná 2 vo svojom vyjadrení na pojednávaní naopak jednoznačne a určito uviedla, že výšku, ani stav a počet, tak ako to žalobca uvádza, nepopiera, pričom žalovaný 1 bol v konaní pasívny. Podľa názoru žalobcu je potom potrebné považovať tieto tvrdenia za tzv. nesporné skutkové tvrdenia a teda, že uplatnená suma v predmetnej výške predstavuje pohľadávku žalobcu voči žalovanému. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/2018 a 24Co/152/2018, ktoré k odvolaniu pripojil. Na základe toho potom zastal názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo nielen predloženými listinnými dôkazmi, ale aj vykonanými skutkovými tvrdeniami preukázaná výška a spôsob výpočtu uplatnenej pohľadávky žalobcu. Žalobca poukázal na to, že okresný súd v odôvodnení rozsudku vyslovil obavu, že pokiaľ by opätovne vyzýval žalobcu na poskytnutie úverových podmienok, neprímerane by nahrádzal aktivitu žalobcu a porušil princíp rovnosti sporových strán. Podľa názoru žalobcu ale súd postupoval presne v tomto zmysle, keď nahrádzal aktivitu žalovaných ohľadom nesporných skutkových tvrdení.

15. Následne žalobca poukázal na ust. § 4 ods. 1, 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch... Pokiaľ súd uvádza, že v zmluve absentuje údaj o výške, počte a termínoch splátok a istiny, úrokov a iných poplatkov, poukázal na Smernicu EP a R2008/48/ES čl. 10 ods. 2 písm. h), podľa ktorého nie je potrebný rozpis splátky na istinu, úroky a poplatky. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie SD EÚ vo veci C-42/2015, podľa záverov ktorého smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere výpis vo forme amortizačnej tabuľky a nie je nevyhnutné, aby zmluva uvádzala splatnosť splátok s odkazom na konkrétny dátum, že porušenie povinnosti veriteľa môže byť sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky, avšak táto sankcia je primeraná len pri takom porušení povinnosti veriteľa, ktoré môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. V tejto súvislosti odkázal aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, z ktorého zdôraznil, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pri výklade ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. je za použitia eurokonformného výkladu nutné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje čo splátka úveru zahrňuje. Vzhľadom na uvedené podľa žalobcu posudzovaná zmluva obsahovala všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a poskytnutý úver preto nie je možné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti podporne poukázal na zák. č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa okrem iných zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 písm. i) a § 10 ods. 1 písm. a), z ktorého vyplýva, že predmetná novela účinná od 1.5.2018 podporuje tvrdenia žalobcu, že absencia rozpisu splátok na istinu, úroky a iné poplatky už nespôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Iný výklad uvedeného ustanovenia je prekonaný aktuálnou rozhodovacou praxou SD EÚ a NS SR.

16. Žalobca sa nestotožnil ani so závermi okresného súdu ohľadom úrokov z omeškania. V tejto súvislosti odkázal na ust. § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/16/2017 zdôraznil, že § 566 ods. 2 sa vôbec nevzťahuje na dohodnuté plnenie v splátkach a nijako nimi nebola dotknutá úprava v § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka o splatnosti úrokov prislúchajúcich k splátke. Citované ustanovenie teda nebráni splácaniu úveru v tzv. anuitných splátkach, ktorých časť vždy tvorí úrok z nesplatenj istiny prirastený od poskytnutia úveru, resp. poslednej splátky a zvyšok sa použije na postupné umorenie (amortizáciu) istiny úveru. Ust. § 566 ods. 2 OZ treba aplikovať len vo vzťahu k jednotlivým splátkam.

17. Žiaden zo žalovaných odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

18. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a

jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zamietajúceho výroku II. včítane závislého výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania, ako vo výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

19. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na odvolaciu argumentáciu uplatnenú žalobcom, bolo v zamietajúcej časti posúdiť správnosť právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru o nevyhnutnosti zamietnutia žaloby výrokom II. vo zvyšnej časti o zaplatenie 9.649,77 Eur. Rozsudok vo vyhovujúcom výroku I. nebol napadnutý odvolaním žiadnej zo strán, preto nadobudol právoplatnosť a nepodliehal prieskumu odvolacieho súdu.

20. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku v zamietnutej časti a pretože zdieľa v podstatnom jeho právne závery vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v dotknutej časti, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal v podstatnom od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

21. V úvodnej časti odvolania sa žalobca domáha aplikácie ust. § 150 a § 151 CSP s poukazom na to, že žalovaní žalobcove skutkové tvrdenia nepopreli a preto sa mali považovať za nesporné. Pokiaľ pritom poukazuje na výpoveď žalovanej 2 na pojednávaní prvoinštančného súdu dňa 25.1.2019, žiada sa zdôrazniť, že žalovaná 2 vo výpovedi nepoprela výšku čerpaného úveru 12.500,- Eur, ani stav a počet platieb (žalovaných) tak, ako ich uvádzal žalobca, k ostatnému, teda ani k výške dlhu, sa nevyjadrovala, ani žalobou uplatnený nárok neuznala. V tejto súvislosti ale odvolací súd odkazuje na uznesenie Ústavného súdu SR u 11.6.2019 sp. zn. I.ÚS 246/2019, v ktorom Ústavný súd zaujal stanovisko, že pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Bolo preto povinnosťou prvoinštančného súdu, osobitne v danom prípade, keď ide o spotrebiteľský spor s ochranou slabšej strany v zmysle § 290 a nasl. CSP, posúdiť dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku a to vlastným právnym posúdením veci. Tvrdenie, že žalobca má nárok na úroky z úveru, úroky z omeškania, či poplatky v uplatnenom rozsahu, je pritom právnym a nie skutkovým tvrdením.

22. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalobcu vysloveným v podanom odvolaní, že opierajúc sa o rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v rozsudku C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej v spojení s nadväzujúcim rozsudkom NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 (ale už aj ďalšími napríklad 3Cdo/56/2018, 4Cdo/211/2017), zmluva o úvere stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny a smernica bráni tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej úprave. V zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z.z. a obdobne aj podľa zák. č. 258/2001 Z.z., nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Eurokonformný výklad či už § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. alebo § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, teda aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na istinu, aká na bežné úroky a poplatky. Žiada sa ale dodať, že podľa odôvodnenia preskúmaného rozsudku prvoinštančný súd priamo z absencie takéhoto rozpisu nevyvodzoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ale ju viazal na skutočnosť, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) a h) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v dôsledku toho, že podľa zmluvy žalobcom bol úročený aj samotný úrok a úrok z omeškania. To znamená, že skutočný úrokový výnos veriteľa a tým aj reálna úroková sadzba úveru je podstatne vyššia, než deklaruje samotná zmluva.

23. Ďalšou otázkou nastolenou odvolaním žalobcu bola, či v spotrebiteľských vzťahoch je prípustná tzv. kapitalizácia príslušenstva do istiny, teda či je prípustné, aby dodávateľ opakovane navyšoval

istinu o príslušenstvo až do úplného splatenia úveru, čím následne fakticky dochádza k uplatňovaniu príslušenstva - úrokov z omeškania z príslušenstva.

24. V zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Úroky a úroky z omeškania teda nie sú súčasťou pohľadávky, ale sú len jej príslušenstvom, preto v zásade neprichádza do úvahy, aby z tohto príslušenstva bolo hradené ďalšie príslušenstvo (R 70/1995).

25. Žalobca v priebehu celého konania nepredložil úverové podmienky k danej zmluve, čím nepreukázal svoje tvrdenie, že v bode 5.2 týchto podmienok mala byť výslovne dojednaná kapitalizácia úrokov, ako na to správne poukazoval prvoinštančný súd.

26. Túto otázku opakovane riešila judikatúra českých súdov a hoci pôvodne v rozhodnutí NS ČR sp. zn. 33Odo 47/2002 bolo uzavreté, že nesplatenie zmluvných úrokov v dohodnutej lehote oprávňuje veriteľa vymáhať od dlžníka úroky z omeškania, lebo nesplatené zmluvné úroky sa stávajú dlhom a podľa § 517 Občianskeho zákonníka môže veriteľ od dlžníka požadovať vedľa plnenia i úrok z omeškania a preto možno požadovať úrok z omeškania z nezaplatených dohodnutých úrokov, následne nastal odklon od tohto záveru. Aktuálna judikatúra českých súdov sa ustálila na závere, ktorý bol zhrnutý v rozhodnutí veľkého senátu obchodného kolégia NS ČR sp. zn. 35Odo 101/2002, ktorý uzavrel, že právo veriteľa požadovať od dlžníka úrok z omeškania z nesplatených zmluvných úrokov bez ďalšieho nepriznáva. Súd argumentoval tým, že ak dlžník nesplatí včas úroky z istiny, dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva a nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva veriteľ nemá preto, že Občiansky ani Obchodný zákonník túto možnosť nepriznávajú, inak povedané ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. K tomu ale NS ČR dodáva, že tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa napríklad v medziach zmluvy o úvere, že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny, že k nej podľa dohody účastníkov budú pripočítané ako civilné plody peňazí (fructus civiles), a následne potom právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny zaplatil úroky z omeškania. Uvedené nič nemení na skutočnosti, že sa takto opäť úročí iba istina a nie príslušenstvo pohľadávky. Obdobné závery potom prijal NS ČR i v rozhodnutiach pod sp. zn. 32Odo 21/2002, 29Odo 919/2006 a 29Odo 689/2006.

27. Odvolací súd sa stotožňuje s uvedenými závermi českých súdov, ktoré pripúšťajú tzv. kapitalizáciu príslušenstva do istiny v prípade, že sa účastníci dohodnú, že úroky sa stanú súčasťou istiny, v dôsledku čoho potom veriteľ môže požadovať, aby z takto zvýšenej istiny dlžník hradil úrok z omeškania. Správny bol preto záver súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno, keď nepreukázal platne uzavretú dohodu o kapitalizácii príslušenstva pohľadávky z úveru, v dôsledku čoho nepreukázal nárok v celom uplatnenom rozsahu.

28. I keď to odvolateľ v podanom odvolaní výslovne nenapáda, žiada sa uviesť, že odvolací súd sa stotožňuje aj s ďalším názorom súdu prvej inštancie (ods. 9 odôvodnenia), podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu a to aj v prípade predčasného zosplatenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Odvolací súd sa pritom obdobne ako prvoinštančný, opiera o judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod odkloniť sa ani v danom prípade. Závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí pod č. R 59/1998 (sp. zn. 4 Cdo 143/98) boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu Prešov č.k. 29C/131/2011-127 z 23.11.2011, ktoré úsudky všeobecných súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012. K záveru súdov, že „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru...“, Ústavný súd SR nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

29. Odvolací súd sa pri aktuálne panujúcej nejednotnosti súdov v tejto otázke, prikláňa k názoru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti, ako tomu bolo aj v danom prípade, zmluva o úvere zaniká podľa § 565 OZ a zánikom zmluvy zanikajú práva a povinnosti strán v nej uvedené, teda aj povinnosť

platiť úroky. Podľa § 503 Obchodného zákonníka je záväzok platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Teda úroky sa môžu účtovať len do splatnosti záväzku vrátiť peniaze. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle straty príležitosti veriteľa disponovať s istinou a produkovať prostredníctvom nej zisk. V prípade mimoriadnej splatnosti ale veriteľ navodzuje situáciu, v ktorej má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou a tým aj obmedzenie obchodovania s peniazmi. Veriteľ by preto nemal mať právo na úroky ako odplatu za užívanie istiny, keďže dlžník ju už užívať nemôže.

30. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, v spojení s odôvodnením preskúmaného rozsudku v dotknutej časti, po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, potom odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že v danom prípade bolo dôvodným právoplatným výrokom I. preskúmaného rozsudku žalobcovi priznať len sumu 2.511,34 Eur titulom nesplateného zvyšku istiny úveru (poskytnutý úver 12.500,- Eur mínus zaplatená suma 9.988,66 Eur započítaná na istinu) spolu s priznaným úrokom z omeškania. Vo zvyšku bolo potom potrebným žalobu zamietnuť (výrok II. preskúmaného rozsudku). Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zamietajúceho výroku II., včítane závislého výroku III. o náhrade trov konania odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého, ako vo výrokoch vecne správny s použitím § 387 CSP potvrdil.

31. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

32. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. V odvolacom konaní fakticky plne úspešným žalovaným 1 a 2 vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade boli žalovaní v odvolacom konaní pasívni, nevykonali žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnili, ani nevyčíslili a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

36. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

37. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaných rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcou. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

38. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

39. Odvolací súd potom hoci úspešným žalovaným 1 a 2 náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

40. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).